

ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO NIEZBĘDNYCH DO OTRZYMYWANIA PRZEZ UCZNIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH (ZAKRES PODSTAWOWY I ROZSZERZONY) DLA KLAS TRZECICH PO GIMNAZJUM STOSOWANYCH PRZEZ: ANNĘ JANUS, DOROTĘ MICHALAK, IWONĘ FONTAŃSKĄ, KRYSYTNĘ KOSTARSKĄ, ANNĘ LELONKIEWICZ-KUBIK, BOŻENĘ PRACHNIO, MONIKĘ STACHÓW, KATARZYŃĘ SZALKOWSKĄ.

Opracowano na podstawie przedmiotowego systemu oceniania Teresy Zawiszy-Chlebowskiej do programu „Zrozumieć tekst - zrozumieć człowieka”

Na niebiesko zaznaczono treści przeznaczone dla zakresu rozszerzonego.

Wymagania ogólne	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń*:
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie teksty o prostej budowie; – dostrzega sensy zawarte w powierzchniowej warstwie tekstu; – z pomocą rozpoznaje funkcje tekstu i z pomocą wskazuje środki językowe służące ich realizacji; – odbiega od stosowania kryteriów poprawności językowej; 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie teksty o niezbyt skomplikowanej budowie; – stara się dostrzegać sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – stara się rozpoznać funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; – zwraca uwagę na kryteria poprawności językowej; 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół rozumie teksty o skomplikowanej budowie; – na ogół dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – na ogół rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; – na ogół ma świadomość kryteriów poprawności językowej; 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie teksty o skomplikowanej budowie; – dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; – ma świadomość kryteriów poprawności językowej;
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> – nie zawsze poprawnie stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu próbuje wykorzystać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – próbuje poznać niezbędne dla literatury fakty z historii literatury i 	<ul style="list-style-type: none"> – stara się stosować w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu stara się wykorzystywać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – stara się poznać niezbędne dla 	<ul style="list-style-type: none"> – na ogół stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu na ogół wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – na ogół poznaje niezbędne dla 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – poznaje niezbędne dla literatury fakty z historii

	innych dziedzin humanistyki; – próbuje odczytać rozmaite sensy dzieła; – próbuje dokonać interpretacji porównawczej;	literatury fakty z historii literatury i innych dziedzin humanistyki; – stara się odczytać rozmaite sensy dzieła; – stara się dokonać interpretacji porównawczej;	literatury fakty z historii literatury i innych dziedzin humanistyki; – na ogół odczytuje rozmaite sensy dzieła; – na ogół dokonuje interpretacji porównawczej;	literatury i innych dziedzin humanistyki; – odczytuje rozmaite sensy dzieła; – dokonuje interpretacji porównawczej;
III. Tworzenie wypowiedzi	– buduje wypowiedzi o niezbyt wysokim stopniu złożoności; – nie zawsze stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – próbuje zwiększać własną kompetencję językową.	– stara się budować wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – stara się stosować w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – zwraca uwagę na własną kompetencję językową.	– na ogół buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – na ogół stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – na ogół ma świadomość własnej kompetencji językowej.	– buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – ma świadomość własnej kompetencji językowej.

* są to zapisy umieszczone w podstawie programowej

- A) Na ocenę dopuszczającą – uczeń wykonuje polecenia dość powierzchownie. Jego wiedza jest w zasadzie odtwórcza, umiejętności niewielkie. Ważne jest, aby uczeń, który zdobywa oceny dopuszczające, podejmował pracę, wykazywał starania. Z zapisów w PW wyraźnie widać, że nie wszystkie zadania są dla niego przeznaczone, ale próbuje wykonywać polecenia na miarę swych możliwości. Ponadto należy dążyć do tego, aby odnajdował w tekstach elementy wcześniej wskazane przez innych uczniów, a których sam nie umie rozpoznać i wskazać. Jeśli chodzi o prace pisemne, to należy zadbać o to, aby pisał prace samodzielnie, jego prace są oczywiście krótkie, powierzchowne, sądy mało oryginalne, argumentacja niepełna. Podobnie z wypowiedziami ustnymi – są to wypowiedzi krótkie, ale przede wszystkim powinny być zgodne z tematem.
- B) Na ocenę dostateczną – uczeń podejmuje działania, ale nie kończą się one pełnym sukcesem. Pracuje, lecz popełnia błędy, polecenia są wykonywane nieprecyzyjnie, uczeń nie jest pewien swoich wypowiedzi pisemnych i ustnych. Jego przemyślenia są powierzchowne lub odtwórcze, ale pracuje, czyli właśnie „stara się”.
- C) Na ocenę dobrą – w tym wypadku uczeń podejmuje wszystkie działania, popełnia jednak nieliczne błędy. Jego prace są wykonane dobrze, czyli zawierają drobne usterki. Ponadto nie zawsze umie uzasadnić swoją wypowiedź, wie, ale nie wyjaśnia omawianych zjawisk. Zapis „na ogół” oznacza, iż jego prace są wykonane dobrze, czyli zawierają drobne uchybienia.
- D) Na ocenę bardzo dobrą – tu znajdziemy zapis mówiący, że uczeń wykonuje rozmaite zadania i czynności „poprawnie”, „samodzielnie”, „świadomie”, „ciekawie”, „interesująco”. Tak więc pracuje samodzielnie, wie i umie wyjaśnić. Trafnie dobiera przykłady, cytaty, argumenty, dokonuje porównań, ocen, uzasadniając swoje zdanie. Jego wypowiedzi zarówno ustne, jak i pisemne są wolne od błędów, wyczerpujące, pomysłowe, twórcze. Mówi pełnymi zdaniami, uzasadnia swoją wypowiedź, znajduje w tekście przykłady na poparcie swych słów. Umie odnieść się do świata zewnętrznego, jeśli zachodzi taka potrzeba. Podczas pracy w grupie staje się liderem, umie nie tylko współpracować, ale nadaje ton działaniom innych, wprowadza nowe rozwiązania i pomysły.

W szkole ponadgimnazjalnej oceniana jest także recytacja, uczeń otrzymujący oceną dopuszczającą recytuje tekst mało świadomie, byle jak, niestarannie, często się myli, zacina; na ocenę dostateczną recytuje dość płynnie, ale bez właściwej modulacji, w złym tempie, bez dokonania interpretacji głosowej; na ocenę dobrą recytuje tekst płynnie, świadomie, lecz występują usterki w przekazie; na ocenę bardzo dobrą wygłasza tekst bardzo świadomie, z ciekawą interpretacją, we właściwym tempie, z odpowiednią modulacją.

Bardzo trudne do oceny pozostaje zjawisko zwane „aktywnością”, która także powinna być promowana. Zdarza się jednak tak, że uczniowie są aktywni, często się zgłaszają, dążą do zabrania głosu, ale ich wypowiedzi są błędne, nie zawsze na temat, nieporadne. Tutaj nauczyciel powinien umiejętnie dokonywać oceny, aby z jednej strony nie zniechęcić tych uczniów, a jednocześnie korygować ich błędy – jest to trudne i wymaga dużych umiejętności pedagogicznych.

Jeśli chodzi o projekt edukacyjny, to w jego regulaminie powinny być określone zasady dotyczące oceniania.

Jednocześnie plan wynikowy pozwala pokazać uczniom (i rodzicom), co jeszcze mogą lub powinni poprawić w swojej pracy, aby zdobyć większą wiedzę i umiejętności, a tym samym uzyskać lepszą ocenę.

Uwaga:

Na niebiesko zaznaczono treści przeznaczone dla zakresu rozszerzonego.

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Awangarda w sztuce	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić znaczenie słowa awangarda. – wymienić polskie ruchy awangardy ich przedstawicieli; – przedstawić informacje o Witkacym i Picassie; 	<p>Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podać cechy ruchów awangardowych; – omówić kolorystykę obrazu Witkacego; 	<p>Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić zmiany w sferze sztuki; – omówić sposób przedstawienia świata na obrazach Picassa i Witkacego; – omówić środki artystyczne wykorzystane przez malarzy; 	<p>Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównać dwudziestolecie międzywojenne z epokami je poprzedzającymi i wyjaśnić podstawowe pojęcia; – czytać i objaśniać obrazy awangardowe; 	<p>Jak na ocenę bardzo dobrą, ponadto uczeń potrafi:</p>
Poezja (Józef Czechowicz)	<ul style="list-style-type: none"> -wskazać podstawowe środki stylistyczne typowe dla poezji Czechowicza, -krótko przedstawić tematykę poezji, - rozumie teksty o prostej budowie; – dostrzega sensy zawarte w powierzchniowej warstwie tekstu; – z pomocą rozpoznaje funkcje tekstu i z pomocą wskazuje środki językowe służące ich realizacji; - potrafi określić typ omawianego wiersza, podmiot lityczny i adresata 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić znaczenie toposów i rozpoznać je w utworach; - omówić problematykę wierszy dostrzegając typowe dla epoki tematy - rozumie teksty o niezbyt skomplikowanej budowie; –dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; –rozpoznać funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji (opisuje konstrukcję budowania znaczeń w utworze); –stara się stosować w analizie podstawowe pojęcia z zakresu 	<ul style="list-style-type: none"> -odwołując się do utworów, omówić znaczenie symboli, -porównać sposoby ukazania tych samych motywów w różnych dziełach sztuki; - na ogół rozumie teksty o skomplikowanej budowie i dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – na ogół rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; – potrafi zanalizować budowę wersyfikacyjną i stroficzną wiersza - na ogół stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu 	<ul style="list-style-type: none"> -dokonać analizy językowej tekstów i wykorzystać ją w interpretacji; -interpretować teksty poetyckie w sposób pogłębiony, dostrzegając konteksty; -rozumie teksty o skomplikowanej budowie; – dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; - stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> - zinterpretować teksty z odwołaniem do szerokich kontekstów; - porównać teksty na wielu płaszczyznach; -wykorzystać w interpretacji wiadomości i umiejętności nabyte na drodze samokształcenia

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
	<ul style="list-style-type: none"> – zanalizować budowę stroficzną wiersza; - nie zawsze poprawnie stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu próbuje wykorzystać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – próbuje dokonać interpretacji 	<p>poetyki;</p> <ul style="list-style-type: none"> – stara się odczytać rozmaite sensory dzieła; – w interpretacji tekstu stara się wykorzystywać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – stara się dokonać interpretacji porównawczej; 	<p>poetyki;</p> <ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji tekstu na ogół wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – na ogół odczytuje rozmaite sensory dzieła; – na ogół dokonuje interpretacji porównawczej 	<p>wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany;</p> <ul style="list-style-type: none"> – odczytuje rozmaite sensory dzieła; – dokonuje interpretacji porównawczej; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Proces F.Kafka 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić genezę Procesu Kafki; - opowiedzieć treść utworu – wyjaśnić pojęcia kluczowe związane z omawianą powieścią; – opisać świat przedstawiony powieści; – przedstawić pojęcie przypowieści, paraboli; 	<ul style="list-style-type: none"> – określić, czym w powieści jest sąd, a czym proces; – opisać scenerię wykonywania wyroku; – charakteryzować wybranego bohatera przeżywającego konflikty z prawem; – scharakteryzować przestrzeń ukazaną we fragmentach powieści; – próbować opisać świat przedstawiony powieści jako parabolę; 	<ul style="list-style-type: none"> – ustalić domniemane przyczyny aresztowania Józefa K.; – sporządzić bilans życia Józefa K.; – przeanalizować monolog malarza Titorrellego; – określić funkcję scenerii wykonywania wyroku; – scharakteryzować Józefa K. jako everymana; – zredagować tekst porównujący bohaterów literackich przeżywających konflikty z prawem; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, jaki sens ma aresztowanie bohatera Procesu i uzasadnić swe zdanie; – wyjaśnić symboliczny sens procesu bohatera; – zinterpretować przedśmiertną refleksję Józefa K.; – uzasadnić, dlaczego Proces jest współczesnym moralitetem; – wyjaśnić przyczyny braku buntu społecznego w powieści; – przedstawić różne literackie obrazy więzienia i podać wnioski w atrakcyjnej formie; 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagować tekst porównujący bohaterów literackich przeżywających konflikty z prawem z przytoczeniem cytatów i podaniem wniosków;

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Opowiadania Schulza	<ul style="list-style-type: none"> - streścić opowiadania Brunona Schulza - scharakteryzować głównego bohatera - przybliżyć biografię i twórczość Brunona Schulza; - znać i rozumieć pojęcia: archetyp, oniryzm, fantastyka, grosteska. – określić, w jakim czasie rozgrywa się opowiadania Schulza; 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiedzieć się na temat kreacji narratora w opowiadaniu - wskazać elementy poetyki snu - zrelacjonować treść innych opowiadań Brunona Schulza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać w tekście elementy fantastyki, absurdu i humoru; – scharakteryzować kobiety z ulicy Krokodyli; – powiedzieć, w jaki sposób w utworach literackich bywa kreowana przestrzeń miejska; – rozstrzygnąć, czy Schulz kreuje nowe światy, czy ukazuje świat na nowo; – określić, jaką rolę w świecie narratora odgrywają ptaki; – wyjaśnić symbolikę postaci ojca i Adeli, odwołując się do teorii archetypów. – scharakteryzować stosunek ojca do handlowania i klientów, określić nastawienie tłumu oraz postawę narratora; – określić rolę tytułowych ptaków w opowiadaniu; – właściwie dobrać argumenty w dyskusji; 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić stosunek narratora do nowoczesnej wielkomiejskości; – dyskutować na temat szans i zagrożeń wielkomiejskiej rzeczywistości, uzasadniając swe zdanie; – wyjaśnić i uzasadnić metaforyczny sens tytułu <i>Ulica Krokodyli</i>; – wyjaśnić, o jakie sensy pisarz wzbogaca symbolikę ptaka; – wyjaśnić, na czym polega mityzacja postaci Adeli; – omówić funkcje fantastyki w kreowaniu onirycznego świata; – wyjaśnić, jak jest postrzegany ojciec przez różne postaci, z uwzględnieniem stylizacji biblijnej – przedstawić archetyp ojca w analizowanym opowiadaniu; 	<ul style="list-style-type: none"> – omawiając różne sposoby kreowania przestrzeni miejskiej, odwołać się do poznanych tekstów literackich i wyciągnąć wnioski na temat przemian kulturowych i zmian w przestrzeni miasta; -zinterpretować relacje między ojcem a Adelą, odwołując się do wiedzy o psychoanalizie;

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Ferdydurke	<ul style="list-style-type: none"> - zrelacjonować treść <i>Ferdydurke</i> - zdefiniować pojęcie formy - opisać Młodziaków, Hurleckich oraz stronnictwa „chłopiąt” i „chłopaków” - wskazać przykłady stylizacji językowej; - scharakteryzować stronnictwa, których przedstawiciele biorą udział w pojedynku na miny 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić narrację fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku - wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ferdydurke</i> - zdefiniować pojęcie formy w kontekście utworu - scharakteryzować kompozycję powieści - wskazać elementy groteski w utworze - wyjaśnić symbolikę „pupy”, „łydki” i „gęby” w kontekście utworu - rozpoznać rodzaj stylizacji; 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedzieć się na temat języka fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku - omówić funkcję prof. Pimki w utworze - wskazać strategię tworzenia i rozbijania formy - wyjaśnić istotę międzyludzkich relacji ukazanych w <i>Ferdydurke</i> - wskazać i omówić elementy groteski w utworze - wskazać inne utwory literackie lub filmowe traktujące życie ludzkie w kategoriach gry - określić funkcje stylizacji; 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić i krótko scharakteryzować środki językowe służące wywołaniu efektu groteski we fragmentach powieści oraz w całym utworze - zanalizować rozdziały o Filidorze i Filiberście oraz omówić ich funkcję w utworze - podjąć dyskusję na temat gry i manipulacji w kontaktach międzyludzkich - zinterpretować obraz szkoły jako figury społecznego życia człowieka z odwołaniem do pojęcia formy; - zinterpretować scenę grzebania w cudzej szufladzie; - wyjaśnić, jaką rolę w wyobrażeniach Miętusa odgrywa parobek; - wyjaśnić sens porwania Zosi, z odwołaniem do tradycji literackiej; - porównać bohaterów literackich poddanych presji społecznej i postawić tezę interpretacyjną dotyczącą porównywanych utworów; - wyjaśnić, jaki związek ma stylizacja z oficjalnym językiem szkoły; - wyjaśnić, czy oficjalny język szkoły może być formą przemocy symbolicznej, i uzasadnić swoje zdanie; 	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować środki językowe służące wywołaniu efektu groteski we fragmentach powieści oraz w całym utworze - zanalizować rozdziały o Filidorze i Filiberście oraz omówić ich funkcję w utworze - podjąć dyskusję na temat gry i manipulacji w kontaktach międzyludzkich

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Szewcy	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić genezę utworu; - zrelacjonować treść dramatu Stanisława Ignacego Witkiewicza Szewcy -scharakteryzować bohaterów Szewców jako przedstawicieli klas społecznych - omówić ustroje społeczne, zaprezentowane w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> - zreferować założenia Czystej Formy i odnaleźć jej elementy w Szewcach - wskazać groteskę oraz absurd w dramacie - omówić specyfikę języka utworu 	<ul style="list-style-type: none"> -omówić problem rewolucji w Szewcach - określić funkcję groteski i absurdu w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> - odnaleźć i skomentować aluzje literackie - podjąć dyskusję na temat komediowego bądź tragicznego wydźwięku dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedzieć się na temat aktualności diagnoz Witkacego, wyrażonych w utworze
Podsumowanie epoki	<ul style="list-style-type: none"> – dokonać podsumowania dość powierzchownie (zna podstawowe problemy, zagadnienia); – połączyć twórców epoki z ich utworami; 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonać podsumowania epoki; – wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie dokonać podsumowania epoki; – przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie dokonać podsumowania epoki; – interesująco przedstawić jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; – odnieść się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemyśleń; 	<ul style="list-style-type: none"> - zaprezentować własną opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem - sformułować wnioski z dyskusji na temat kultury polskiej okresu międzywojennego, - wykorzystać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze -rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe;

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
II wojna światowa - wstęp	– podać daty wiążące się z II wojną światową i okupacją w Polsce; – przedstawić poglądy Jana Pawła II na temat nazizmu;	– wymienić przemiany, które zaszły w Polsce w związku z wybuchem wojny;	– przedstawić sytuację polityczną i tło historyczne związane z wybuchem wojny i okupacją ziem polskich;	– porównać nową epokę z poprzedzającą i wyjaśnić podstawowe pojęcia; – przedstawić zmiany i ograniczenia zaistniałe w sferze kultury, sztuki, literatury w czasie wojny;	
Opowiadania T.Borowski	– zrelacjonować treść opowiadania <i>Dzień na Harmenzach</i> - wyjaśnić pojęcia: <i>kapo, vorarbeiter, post</i> - zrelacjonować treść innego wybranego opowiadania Tadeusza Borowskiego	- wyjaśnić pojęcie <i>behawioryzm</i> - scharakteryzować bohatera-narratora - wypowiedzieć się na temat rzeczywistości obozowej - omówić kontekst historyczny opowiadań - stworzyć kodeks człowieka zlagrowanego	-opisać mechanizmy rządzące relacjami międzyludzkimi w obozie - wypowiedzieć się na temat postępowania bohaterów opowiadania - wyjaśnić pojęcie <i>człowiek zlagrowany</i>	– na podstawie całego opowiadania udowodnić, że obóz koncentracyjny jest kwintesencją totalitaryzmu; –wypowiedzieć się na temat narracji oraz języka utworu - podjąć dyskusję na temat zachowania bohaterów, ich motywacji i wpływu sytuacji, w której się znaleźli na osobowość	- omówić przeżycia wewnętrzne bohaterów - porównać relację Borowskiego z innymi przekazami literackimi lub filmowymi, dotyczącymi rzeczywistości obozowej

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
Zdążyć przed Panem Bogiem H.Krall	<ul style="list-style-type: none"> - podać fakty dotyczące powstania w getcie warszawskim; - zaprezentować postać Marka Edelmana -zrelacjonować treść reportażu Hanny Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić słowa: „nie dać się wepchnąć na beczkę”; - wyjaśnić znaczenie użycia wielkiej litery we wskazanym fragmencie tekstu; - poprawnie uzupełnić schemat dotyczący postrzegania powstania w getcie z różnych perspektyw; - przedstawić historię powstania w getcie warszawskim - wyjaśnić, dlaczego Marek Edelman został lekarzem - przedstawić obraz życia w getcie na podstawie reportażu Hanny Krall 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, dlaczego Żydzi zdecydowali się na powstanie; - wypowiedzieć się na temat różnicy między śmiercią w powstaniu warszawskim od śmierci w powstaniu w getcie, 	<ul style="list-style-type: none"> - zinterpretować symboliczny sens sceny z Żydem na beczce; - dyskutować na temat heroizmu, uzasadniając swe zdanie; - zredagować tekst na temat obrony własnej godności, z odniesieniem do różnych tekstów kultury, - zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić różnicę pomiędzy historią oficjalną, a przedstawioną przez Marka Edelmana wykorzystując różne teksty kultury
Poezja K.K.Baczyński, T.Różewicz	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić poetów okresu wojny i okupacji -wskazać podstawowe środki stylistyczne typowe dla ich poezji, -krótko przedstawić tematykę poezji, - rozumie teksty o prostej budowie; - dostrzega sensy zawarte w powierzchniowej warstwie tekstu; - z pomocą rozpoznaje funkcje tekstu i z pomocą wskazuje środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić znaczenie toposów i rozpoznać je w utworach; - omówić problematykę wierszy dostrzegając typowe dla epoki tematy - rozumie teksty o niezbyt skomplikowanej budowie; -dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; -rozpoznać funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji (opisuje konstrukcję budowania znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> -odwołując się do utworów, omówić znaczenie symboli, -porównać sposoby ukazania tych samych motywów w różnych dziełach sztuki; - na ogół rozumie teksty o skomplikowanej budowie i dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; - na ogół rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; - potrafi zanalizować budowę wersyfikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> -dokonać analizy językowej tekstów i wykorzystać ją w interpretacji; -interpretować teksty poetyckie w sposób pogłębiony, dostrzegając konteksty; -rozumie teksty o skomplikowanej budowie; - dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; - rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; - stosuje w analizie podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> - zinterpretować teksty z odwołaniem do szerokich kontekstów; - porównać teksty na wielu płaszczyznach; -wykorzystać w interpretacji wiadomości i umiejętności nabyte na drodze samokształcenia

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
	<p>służące ich realizacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić typ omawianego wiersza, podmiot lityczny i adresata - zanalizować budowę stroficzną wiersza; - nie zawsze poprawnie stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; - w interpretacji tekstu próbuje wykorzystać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; - próbuje dokonać interpretacji 	<p>w utworze);</p> <ul style="list-style-type: none"> - stara się stosować w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; - stara się odczytać rozmaite sensory dzieła; - w interpretacji tekstu stara się wykorzystywać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; - stara się dokonać interpretacji porównawczej; 	<p>i stroficzną wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> - na ogół stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; - w interpretacji tekstu na ogół wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; - na ogół odczytuje rozmaite sensory dzieła; - na ogół dokonuje interpretacji porównawczej 	<p>pojęcia z zakresu poetyki;</p> <ul style="list-style-type: none"> - w interpretacji tekstu wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; - odczytuje rozmaite sensory dzieła; - dokonuje interpretacji porównawczej; 	

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
<i>Pianista</i> w reż. R.Polańskiego	<ul style="list-style-type: none"> – podać informacje związane z powstaniem filmu <i>Pianista</i> i jego twórcami; wypowiedzieć się na temat filmu; – odnotować wydarzenia historyczne przywołane w filmie; 	<ul style="list-style-type: none"> – powiedzieć, jak mieszkańcy getta ukazanego w filmie <i>Pianista</i> postrzegali wszechobecną śmierć; – wskazać miejsca, w których toczy się akcja filmu, i określić ich autentyczność; – zwrócić uwagę na szczegóły scenograficzne decydujące o wiarygodności przedstawienia czasu i przestrzeni; — podać przykłady postaw heroicznych; – opisać relacje między członkami rodziny Szpilmanów; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, dlaczego Żydzi przyjmowali postawę biernego oczekiwania na śmierć; – przedstawić refleksje Szpilmana dotyczące życia po Zagładzie; – przygotować listę typów zachowań wobec codziennej grozy w getcie; – omówić przykłady kolaboracji Polaków i Żydów z okupantem i wyjaśnić jej przyczyny; – wyjaśnić, dlaczego z rodziny Szpilmanów ocalał tylko Władysław; – opisać Warszawę jako bohatera wojny; 	<ul style="list-style-type: none"> – skonfrontować obraz Żydów przedstawionych w tekście Szpilmana z wypowiedziami M. Edelmana w <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>; – przygotować prezentację multimedialną na temat Holokaustu, z odwołaniem do różnych tekstów kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotować prezentację multimedialną na temat Holokaustu, z odwołaniem do różnych tekstów kultury;

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
<p><i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> M.Białoszewski (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić genezę <i>Pamiętnika z powstania warszawskiego</i> ; – powiedzieć, co wskazuje na autentyzm przedstawienia w <i>Pamiętniku...</i>; – przedstawić relacje między cywilami a powstańcami; – wymienić uciążliwości życia w mieście podczas powstania; – wskazać we fragmencie <i>Pamiętnika</i> przykłady środków charakterystycznych dla stylu potocznego; – wskazać cechy stylu potocznego w SMS-ie; 	<ul style="list-style-type: none"> – scharakteryzować warszawską kamienicę jako miejsce schronienia ludzi; – powiedzieć, jak ludność cywilna traktowała powstanie; – określić funkcję użytych środków; – wymienić cele języka potocznego; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać zmysłowo postrzegane elementy przedstawianego świata i określić ich funkcje; – omówić cele i rolę języka potocznego; – sformułować wypowiedź kolokwialną, którą można by umieścić w tekście literackim; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, na czym polega deheroizacja przedstawienia w <i>Pamiętniku...</i> Białoszewskiego; – wskazać elementy obrazowania turpistycznego i wyjaśnić ich funkcję; – omówić heroizujące i deheroizujące przedstawienie wojny w różnych tekstach kultury; – wyjaśnić, w jaki sposób język służy przedstawieniu prawdy o wojennej rzeczywistości; 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagować tekst na temat zwyczajnego języka użytego do przedstawiania nadzwyczajnych wydarzeń, z odwołaniem do różnych tekstów kultury;

TREŚĆ	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
<i>Inny świat</i> G.Herling-Grudziński	<ul style="list-style-type: none"> – podać genezę utworu; – wypowiedzieć się na temat swoich wrażeń czytelniczych; – opisać metody przesłuchań stosowane przez NKWD; <ul style="list-style-type: none"> – zrekonstruować historię Kostylewa; – dokonać podsumowania dość powierzchownie (zna podstawowe problemy, zagadnienia); <ul style="list-style-type: none"> – połączyć twórców z ich utworami; 	<ul style="list-style-type: none"> – zanalizować narrację utworu; – wyjaśnić tytuł utworu; – przedstawić cel sowieckich przesłuchań; <ul style="list-style-type: none"> – opisać różne postawy wobec rzeczywistości łagrowej; – dokonać podsumowania epoki; <ul style="list-style-type: none"> – wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, czemu służy stylistyczna surowość języka opowieści; <ul style="list-style-type: none"> – porównać postawy człowieka wobec rzeczywistości obozowej w opowiadaniach T. Borowskiego i w <i>Innym świecie</i> G. Herlinga-Grudzińskiego, wypełnić tabelę; – poprawnie dokonać podsumowania epoki; <ul style="list-style-type: none"> – przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać podobieństwa i różnice między sowieckimi obozami pracy a niemieckimi obozami koncentracyjnymi; – uzasadnić tezę, że <i>Inny świat</i> jest „rodzajem traktatu moralnego”; – porównać technikę opowiadania T. Borowskiego i G. Herlinga-Grudzińskiego; – wyjaśnić źródła odporności Kostylewa na ból fizyczny; – przedstawić własną interpretację losów Kostylewa; – ocenić Kostylewa i uzasadnić swe zdanie; <ul style="list-style-type: none"> – wypowiedzieć się na temat możliwości ocalenia człowieczeństwa, z odwołaniem do różnych tekstów kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać bogate konteksty - formułować i rozwiązywać problemy badawcze - rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> – dokonać podsumowania dość powierzchownie (zna podstawowe problemy, zagadnienia); – połączyć twórców z ich utworami; 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonać podsumowania epoki; – wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie dokonać podsumowania epoki; – przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie dokonać podsumowania epoki; – interesująco przedstawić jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; – odnieść się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemyśleń. 	

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
Literatura powojenna	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić znaczenie słów: „ponowoczesność / postmodernizm”, „dekonstrukcja”; – podać daty wiążące się z przemianami politycznymi, społecznymi i kulturalnymi w Polsce; <ul style="list-style-type: none"> – podać znaczenie terminu egzystencjalizm 	<ul style="list-style-type: none"> – podać cechy nurtu zwanego ponowoczesnością / postmodernizmem; – wymienić przemiany, które zaszły po zakończeniu II wojny światowej; <ul style="list-style-type: none"> – zabrać głos w dyskusji na temat wolności; 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić sferę ideową przemian; – przedstawić zmiany w sferze sztuki; – wyjaśnić, czym jest „fundament egzystencjalizmu” według Sartre’a; <ul style="list-style-type: none"> – określić, na czym według filozofa polega najgłębsze osamotnienie człowieka; 	<ul style="list-style-type: none"> – porównać nową epokę z epokami poprzedzającymi i wyjaśnić podstawowe pojęcia – wyjaśnić, co według Sartre’a wynika dla ludzkiej moralności z faktu nieistnienia Boga; – uzasadnić tezę, że egzystencjalizm jest humanizmem; 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagować tekst dotyczący braku wiary w Boga, z odwołaniem do różnych tekstów kultury

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
Dżuma	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić tytuł utworu Dżuma – wymienić postacie lekarzy poznanych podczas omawiania utworów: <i>Ludzie bezdomni, Dżuma, Zdążyć przed Panem Bogiem</i>; odtworzyć przebieg opisanych wydarzeń – powiedzieć, co oznacza zestawienie dżumy i wojny; – opisać reakcję ludzi na wybuch epidemii; – opisać życie człowieka w stanie ciągłego zagrożenia; – przedstawić i nazwać różne reakcje ludzi na wyzwolenie; – przypomnieć mit o Syzyfie; <ul style="list-style-type: none"> – powiedzieć, który moment kary Syzyfa interesuje Camusa najbardziej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić zmiany w postawie bohaterów wobec epidemii; – powiedzieć, czym jest dżuma i bycie człowiekiem zadżumionym; – zabrać głos w dyskusji na temat postawy człowieka wobec zagrożenia; – wyjaśnić reakcję ludzi na wybuch epidemii; – przedstawić psychiczne i społeczne skutki zarazy; – wymienić występki Syzyfa; <ul style="list-style-type: none"> – powiedzieć, dlaczego ten moment kary interesuje Camusa najbardziej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, jak bohaterowie rozumieją ideę miłości; – wskazać motywacje i konsekwencje postawy ateistycznej bohaterów – wskazać paraboliczne sensy dotyczące czasu zdarzeń; – wyjaśnić, dlaczego dżuma (wojna) doprowadza do dewaluacji języka; – powiedzieć, na czym polega psychologiczny wymiar kary Syzyfa; – powiedzieć, na czym polega podobieństwo losu Syzyfa i współczesnego robotnika; <ul style="list-style-type: none"> – opisać postawę Syzyfa jako przykład „etyki egzystencjalnej”; 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagować tekst na temat czystego sumienia, z odwołaniem do innych tekstów kultury; – wyjaśnić nazwę „bohater absurdalny” i to, w czym tragizm Syzyfa jest absurdalny; 	<ul style="list-style-type: none"> – zredagować tekst na temat szczęścia Syzyfa, z odwołaniem do różnych tekstów kultury; – porównać bohaterów wskazanych opowieści parabolicznych

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
Tango	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić genezę utworu – opisać scenografię na podstawie didaskaliów; – podzielić bohaterów na grupy pokoleniowe; – określić, czym różni się rodzina w dramacie od rodziny patriarchalnej; – powiedzieć, jaką władzę chce sprawować Artur; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić sens scenografii jako alegorii sytuacji społecznej, wskazać elementy tradycji i nowoczesności; – powiedzieć, jak wygląda próba przejęcia władzy przez Artura; 	<ul style="list-style-type: none"> – powiedzieć o konflikcie pokoleń przedstawić opracowany przez Artura program zmiany rzeczywistości społecznej; – scharakteryzować Artura jako człowieka idei; – przedstawić symboliczne znaczenie śmierci Artura; <ul style="list-style-type: none"> – opisać sytuację inteligencji w momencie przewrotu i po nim; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać przejawy humoru w tekście; – podać, kto sam ośmiesza się swymi wypowiedziami; – przedstawić swoje stanowisko i argumenty w sporze międzypokoleniowym; – porównać obraz społeczeństwa nowoczesnego w <i>Ferdydurke</i> i ponowoczesnego w dramacie Mrożka; – ocenić wybory i czyny Artura; – porównać Artura z wybranym bohaterem dramatu romantycznego; – wyjaśnić alegoryczny sens przejęcia władzy po Arturze przez Edka; – wyjaśnić, czy władzę Edka można określić jako dyktaturę proletariatu; – zinterpretować znaczenie finałowego tańca Edka z Eugeniuszem; 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić intertekstualność <i>Tanga</i>; – zredagować tekst na temat wolności społecznej i szczęścia osobistego jednostek, w odniesieniu do różnych tekstów kultury; – odnieść się do pojęcia formy w <i>Ferdydurke</i> i w dramacie Mrożka; – zredagować tekst na temat tradycyjnych idei we współczesnym świecie, z odniesieniem do różnych tekstów kultury; – zredagować tekst na temat dyktatury jako lekarstwa na słabości demokracji, z odwołaniem do różnych tekstów kultury;

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
Homilia Jana Pawła II z 2 czerwca 1979	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić okoliczności związane z wygłoszeniem homilii Jana Pawła II z 2 czerwca 1979; – powiedzieć, jaki sens papież nadaje słowom „pielgrzym” i „pielgrzymowanie”; – wyjaśnić, czego symbolem jest Grób Nieznanego Żołnierza; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać elementy mowy ezopowej w tekście; – wskazać w tekście fragmenty mówiące o godności człowieka, solidarności narodowej i sprawiedliwości; – wskazać elementy perswazyjne w zakończeniu homilii; 	<ul style="list-style-type: none"> – skomentować fragmenty mówiące o godności człowieka, solidarności narodowej i sprawiedliwości; – powiedzieć, do czego przekonuje Jan Paweł II; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, jak papież rozumie relacje jednostka–naród; – wskazać w nagraniu homilii pozasłowne formy ekspresji i określić ich rolę; – rozważyć, jakim przemówieniem jest wypowiedź papieża – religijnym czy politycznym; 	<ul style="list-style-type: none"> – porównać kreację romantycznego pielgrzyma z rozumieniem pielgrzymowania przez Jana Pawła II; – rozstrzygnąć, które fragmenty homilii mogły być inspiracją dla narodzić „Solidarności”;
Cesarz	<ul style="list-style-type: none"> – podać genezę utworu; – przedstawić motywy postępowania władcy; 	<ul style="list-style-type: none"> – powiedzieć, dlaczego sposób mówienia cesarza był rodzajem manipulacji; 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić przedstawiony w tekście mechanizm władzy; – podać powody rewolucji; – omówić rzeczywistość porewolucyjną; 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać w tekście kluczowe symbole i zinterpretować ich znaczenie; – zrekonstruować mechanizmy władzy autorytarnej przedstawione w tekście; 	<ul style="list-style-type: none"> – porównać postępowanie cesarza z postępowaniem Zenona Ziembiewicza i określić uniwersalne mechanizmy władzy; – wyjaśnić, dlaczego <i>Cesarz</i> w Polsce w latach 70. i 80. XX w. był traktowany jako aluzja polityczna;
POEZJA (Cz. Miłosz, T. Różewicz, Z. Herbert, W. Szyborska, J.	<ul style="list-style-type: none"> -wymienić poetów współczesnych; -wskazać podstawowe środki stylistyczne typowe dla poezji współczesnej; 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić problematykę wierszy dostrzegając typowe dla epoki tematy (refleksja nad postawą moralną współczesnego człowieka, życie w systemie komunizmu, 	<ul style="list-style-type: none"> -odwołując się do utworów, omówić znaczenie symboli, -porównać sposoby ukazania tych samych motywów w różnych dziełach sztuki; - na ogół rozumie teksty 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy językowej tekstów i wykorzystać ją w interpretacji; -interpretować teksty poetyckie w sposób pogłębiony, dostrzegając konteksty; 	<ul style="list-style-type: none"> - zinterpretować teksty z odwołaniem do szerokich kontekstów; - porównać teksty na wielu płaszczyznach; -wykorzystać w interpretacji wiadomości i

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
Twardowski, M. Białoszewski, S. Barańczak, A. Bursa, R. Wojacek, E. Stachura)	-krótco przedstawić tematykę poezji współczesnej - rozumie teksty o prostej budowie; – dostrzega sensy zawarte w powierzchniowej warstwie tekstu; – z pomocą rozpoznaje funkcje tekstu i z pomocą wskazuje środki językowe służące ich realizacji; - potrafi określić typ omawianego wiersza, podmiot lityczny i adresata – zanalizować budowę stroficzną wiersza; - nie zawsze poprawnie stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji	poetycka refleksja nad współczesnym językiem, uwznioślenie przedmiotów i sytuacji codziennych, postawa buntu) - rozumie teksty o niezbyt skomplikowanej budowie; –dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; –rozpoznać funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji (opisuje konstrukcję budowania znaczeń w utworze); –stara się stosować w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – stara się odczytać rozmaite sensy dzieła; – w interpretacji tekstu stara się wykorzystywać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – stara się dokonać interpretacji porównawczej;	o skomplikowanej budowie i dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – na ogół rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; – potrafi zanalizować budowę wersyfikacyjną i stroficzną wiersza - na ogół stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu na ogół wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – na ogół odczytuje rozmaite sensy dzieła; – na ogół dokonuje interpretacji porównawczej	-rozumie teksty o skomplikowanej budowie; – dostrzega sensy zawarte w strukturze głębokiej tekstu; – rozpoznaje funkcje tekstu i środki językowe służące ich realizacji; - stosuje w analizie podstawowe pojęcia z zakresu poetyki; – w interpretacji tekstu wykorzystuje wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – odczytuje rozmaite sensy dzieła; – dokonuje interpretacji porównawczej;	umiejętności nabyte na drodze samokształcenia.

TREŚCI	DOPUSZCZAJĄCY Uczeń potrafi:	DOSTATECZNY Jak na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń potrafi:	DOBRY Jak na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń potrafi:	BARDZO DOBRY Jak na ocenę dobrą, a ponadto uczeń potrafi:	CELUJĄCY Jak na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń potrafi:
	tekstu próbuje wykorzystać wiedzę o kontekstach, w jakich może być on odczytywany; – próbuje dokonać interpretacji porównawczej;				
III. Tworzenie wypowiedzi	– buduje wypowiedzi o niezbyt wysokim stopniu złożoności; – nie zawsze stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – próbuje zwiększać własną kompetencję językową.	– stara się budować wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – stara się stosować w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – zwraca uwagę na własną kompetencję językową.	– na ogół buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – na ogół stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – na ogół ma świadomość własnej kompetencji językowej.	– buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; – stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; – ma świadomość własnej kompetencji językowej.	